

4 Harrach Péter az Európaért zajló küzdelemről

5 Hollik István újra parlamenti képviselő

7 Búcsú Mándoki Andortól és Seregély Istvántól

9 Mérlegen az antalli örökség

A Fidesz–KDNP Európa legsikeresebb politikai konstrukciója

A pártszövetségben a KDNP keresztény világnézeti pártként, a Fidesz pedig „keresztény ihlettségű” gyűjtőpártként funkcionál – mondta Semjén Zsolt, a KDNP elnöke a párt évadnyitó rendezvényén január 17-én a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Mátészalkán.

A Fidesz és a Kereszténydemokrata Néppárt szövetsége nemcsak a magyar történelem, hanem az Európai Unió történetének legsikeresebb politikai konstrukciója – jelentette ki **Semjén Zsolt**.

A kereszténydemokrata vezetőség Mátészalkán több száz résztvevő előtt a kormányfőhelyettes azt mondta: az EU történetében példátlan, hogy egy politikai erő több mint egy évtizeden keresztül az abszolút többség fölötti támogatottsággal rendelkezik.

„Harmadszorra nyertük meg kétharmaddal a magyar országgyűlési választásokat, ami nagyban köszönhető a külhoni magyaroknak, akik szavazataikkal nemzethűségről tettek tanúságot” – hangsúlyozta. Semjén Zsolt hozzátette, a pártszövetségben a KDNP világnézeti pártként, a Fidesz pedig „keresztény ihlettségű”, nagy néppártként funkcionál.

A kisebbik kormánypárt elnöke szerint minden keresztény pártnak dilemmát okoz, hogy politikájában felvállalja-e az egyházi szempontból fontos, de a választók többsége számára kevésbé fontos témákat, vagy nem ragaszkodik szorosan az

Hanuszi Péter, Semjén Zsolt és Seszták Miklós

egyház tanításához és a több szavazat érdekében engedményeket tesz. Semjén Zsolt szerint utóbbi megoldási lehetőséget választotta például a német CDU, amely a szavazatmaximalizálás érdekében feladta az eredeti kereszténydemokrata értékrendet.

„Engem egy papírmásé kereszténység nem érdekel” – mondta a KDNP elnöke, hozzátéve, hogy az egyház társadalmi tanítása szerin-

ti, „karakteres és hiteles” kereszténydemokráciára van szükség.

A választásokra utalva Semjén Zsolt jelezte, hogy a Fidesz és a KDNP egymással nem konkurens pártok, hanem „bajtársi szövetségesek”, így elvárható tőlük, hogy megnyerjék a választásokat, többséget szerezzenek a törvényhozásban és ennek eredményeképpen kormányozzák Magyarországot. „A feladatot végrehajtottuk, meg-

teremtettük azt a politikai konstrukciót, amely lehetővé teszi a keresztény értékek érvénysülését és képes az állam és az ország vezetésére” – jelentette ki.

A miniszterelnök-helyettes a 2019-es európai parlamenti választásra kitérve hangsúlyozta, jelenleg a migráció jelenti a legnagyobb fenyegetést Magyarország és Európa számára. Mindenkinek a legelső kötelessége a saját családjának védelme, ezt követi a nemzet iránti felelősség, majd ezek után az emberiség felé mutatott elköteleződés – rögzítette Semjén Zsolt. Szavai szerint Európa a migráció miatt „a lét és nemlét között tántorog”. Ha Magyarország elveszítené magyar jellegét, etnikai és civilizációs értelemben is visszafordíthatatlan károkat szenvedne el.

A KDNP évnyitóján részt vett **Seszták Miklós** kormánybiztos, a párt alelnöke és megyei elnöke, a megyei pártszervezet képviselői, a római katolikus, a görögkatolikus és református egyházak püspökei és megyei, helyi politikusok – köztük a házigazda **Hanuszi Péter**, Mátészalka KDNP-s polgármestere is.

Hölvényi György: Meg kell erősíteni Európa kulturális identitását

Akit hamis ígérettel elcsalnak a saját hazájából, mondván: Európában majd jobb lesz neki, azt többszörösen is becsapják ahelyett, hogy a saját szülőföldjén vagy legalább ahhoz közel segítenének neki – fogalmazott a Magyar Hírlapnak adott interjújában Hölvényi György, a Fidesz–KDNP európai parlamenti képviselője, aki a kormánypártok 2019-es EP-listájának hetedik, biztos befutónak számító helyén szerepel.

MAGYAR HÍRLAP – HAZÁNK

– Magyarországnak mindent meg kell tennie, amire az európai közösség kezein belül lehetősége van. Jól állunk. Nevén nevezzük a dolgokat, a migrációt migrációnak tartjuk, a keresztényüldözést üldözésnek, létezik a tudatos bevándoroltatás, ahogy sajnos tény a valóban meghurcoltak háttérbe szorítása is. Mindezt nem tudjuk egyedül megoldani, legfeljebb hazai viszonyok között, ám azzal, hogy felépítettük a kerítést, nemcsak Magyarországot, hanem Európát is védjük. Némi változást jelez, hogy akkor hogyan reagáltak erre, milyen szavakkal „köszönték meg”, és mi a mai nyugati álláspont ezzel kapcsolatban – fogalmazott Hölvényi György.

– **Azért még a fordulat hátravan. Sőt, egyes magyar ellenzéki politikusok legújabbán azt mondják: nem is létezik migrációs válság.**

– Látnunk kell: az iszlám világ óriási bajban van, a népességnövekedés, a gazdasági és a társadalmi problémák miatt egyre nő az elégedetlenség, olyan gócpontok alakultak ki, amelyek teret nyitottak a szélsőséges nézeteket valló szervezeteknek. Mindezek nyomán szinte természetes, hogy a világ gazdag, de a kevésbé tehetősebb területeit is el akarják

Hölvényi György

foglalni a rosszabb helyzetben lévők, akiket ráadásul még buzdítanak is erre. A migrációnak tehát folyamatos utánpótlása van.

– **Strasbourgban járt a tavalyi, immár öt halálos áldozatot követelő legutóbbi terrormerénylet idején. Hozzá lehet-e, illetve hozzá kell-e szokni az ilyen tragédiákhoz?**

– Ugyanaz ma az európai bevándorlás-párti politikai elit, mint 2015-ben volt, így teljesen logikus, hogy tompítani akarja a probléma súlyát, magyarázni a bizonyítványt. A terrorcselekmények által érintett országokba a korábbi gyarmatosítások vagy éppen a munkaerő-igény kielégítése miatt több millióan érkeztek más kultúrákból – ezzel szembe kell nézniük. Erre a társadalmi modellel

ugyanakkor nem kényszeríthetik azokat a tagállamokat, amelyeknek nincs közük a gyarmati előzményekhez, ráadásul évtizedekig küzdöttek a szabadságukért és azóta is az alapvető európai identitásukért. Az üldözöttekkel igen, de a bevándorlást erőltető, a valóságtól elrugaszkodott uniós vezetőkkel nem vállalhatunk szolidaritást. Ezt a küzdelmes vitát vállalnunk kell. Annál is inkább, mert amit Orbán Viktor 2015-ben elmondott, mára jelentős részben beigazolódott. Kemény csata ez, sokszor embertelennek tűnünk, nálunk marad a „Fekete Péter”, de nem tehetünk mást.

– **Mit gondoljunk jogi szempontból Brüsszelről akkor, amikor a humanitárius vízum korábban elutasított javaslatát ismét előveszik az Európai Parlamentben, és mert egyeseknek nem tetszett a korábbi eredmény, végül mégis megszavaztatják?**

– Az európai baloldal nem csupán pártokat, hanem egyfajta kulturális identitást is jelent. Azt szokták mondani rájuk, hogy ők a hatvannyolcasok, akik együtt mozognak a globalizált pénzügyi és gazdasági világgal. Márpedig a globális tőkének és az „embermozgatásnak” köze az érdekei. Mindezt leöntik egy „szeressük egymást, gyerekek, legyen mindenki egyforma”, más formulával

„Világ proletárjai, egyesüljete!” propagandaszósszal. Ez a kívülről humanitáriusnak álcázott nézetrendszer azonban hazugságra épül, nem a személyt nézi, kizárólag saját magát. Akit ugyanis hamis ígérettel elcsalnak a saját hazájából, mondván: Európában majd jobb lesz neki, azt többszörösen is becsapják ahelyett, hogy a saját szülőföldjén vagy legalább ahhoz közel segítenének neki visszakapaszkodni elfogadható életkörülmények közé. A migránsvízum trükkös megszavaztatása ugyancsak ezt a folyamatot erősíti. Képtelenség, érthetetlen. A májusi EP-választás azért is nagyon fontos, hogy az elmondottakkal kapcsolatban az általunk vélt igazságot ne ferdíthessék el a politikai jobb- vagy baloldali szélsőségesek. Nem könnyű ezt elérni, de a magyar álláspontot erősíti a mögötte álló társadalmi egység.

– **A Fidesz–KDNP-nek a saját pártcsaládjában, az Európai Néppártban is meg kell küzdenie az igazáért. Hogy állnak ezzel?**

– Az említett egység, vagyis az egyértelmű legitimitás miatt Európa egyik legnagyobb kormányzati erejét képviseljük, így szabadabban és nyíltabban beszélhetünk, ami több szövetségeseinknek nem adatik meg, például azért, mert a saját országukban koalíciós kényszerben kor-

Magyar csillagénekesek az Európai Parlamentben

Január 7. és 9. között Brüsszelben tartották a nemzetközi Csillagénekes mozgalom találkozóját, melyen magyar betlehemezők is részt vettek.

2019. január 8-án Rainer Wieland, az Európai Parlament elnöke fogadta az európai csillagénekeseket, köztük a történelmi Magyarország betlehemes küldöttjeit az Európai Parlament (EP) brüsszeli kupolatermében. Az elnök meleg hangú köszöntő beszédében a betlehemezés fontosságát hangsúlyozta.

Különös ajándék volt magyar diákjaink számára, hogy idén az Európai Parlament protokolláris főbejáratát magyar betlehemezőink jelölhették meg a „Christus Mansionem Benedicat / Krisztus áldja meg ezt a házat!” civilizációs imádság jelével! Ezen a bejáraton minden magas rangú küldöttség áthalad majd a fontosnak ígérkező 2019-es esztendőben! Az angol, német, francia nyelvek mellett a magyar közösségek hangját képviselve, „magasra tehetjük a civilizációs lámpást” az EP-ben!

A nemzetközi rendezvény után a magyar betlehemezőket képviselő

Háromkirályok találkoztak többek között a KDNP-s Hölvényi György és az RMDSZ-es Winkler Gyula, illetve Sógor Csaba képviselőkkel, valamint munkatársaikkal is. Csillagénekes kíséretében, egy szívélyes találkozás keretében, az újévi áldás jelével (20+C+M+B+19) jelölték meg számos képviselő irodájának ajtaját.

Öt éve jövünk civilizáció-tudatos iskolák kimagasló minőségű pedagógusaival és diákjaival az EP-be. Idei brüsszeli delegációkat Harmat József (Kistelek), Garai-Szabóné Póth Edit (Hódmezővásárhely, Varga Tamás Általános

Iskola), Jáger Enikő (Tasnád) és Benedek Ramona (Nagyvárad, Szent László Líceum) csoportvezetők révén Garai Dominika, Dávidházi Dóra, Gyurkó Edit, Harmat Dorina, Dohi Csenge, Daniel-Cristian Domuța, Kovács László István, Illés-Nándor Attila és Benedek Boglárka alkotta.

A civilizációs megújulást szorgalmazó, egyre szélesedő betlehemes mozgalmat az Európai Magyar Fiatalokért Alapítvány jelentős erőforrásokkal támogatja „Székelykapuk – Zöldkapuk” című programja keretében. „Székelykapus”, azaz civilizáció-tudatos diákjaink, pedagógusaink Kárpát-medencei összefogásban kapcsolódnak az európai csillagénekes mozgalomhoz.

Magyar és társnemzeti közösségekben, sok száz településen előadott betlehemezés révén felkarolunk egy missziós partneriskolát Kongóban is, ahol több száz gyermek éves iskoláztatását támogattuk. A „Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan”

elv mentén „a szülőföldön való boldogulás” támogatásának jegyében, nagylelkű, vállalkozó, alkotó szellemiségre inspirálunk, hiszen ilyen fiataloké lesz a jövő! Programunkban a fiatalok visszatálnak saját, eredeti lelkületükhöz, felszabadulttá, örömtelivé és elkötelezetté válnak. Tavasszal népszerű ökológiai akciót is szervezünk...

Négy éve minden évben Ferenc pápától indulunk Brüsszelbe. A gépies globalizáció alávetési folyamataival szemben az ember közösségeinek valódi felemelése igazi civilizációs megújulás lesz! Ezt szorgalmazzuk! Felemelő küldetés ez!

Az Európai Parlamentbe közvetlenül a COMECE (EU-s tagországok püspöki konferenciájának titkársága) székhelyéről indultunk. A Kárpát-medence „zegzugait”, társnemzeti közösségeit bejáró csoportjaink százai idén is nagyon messze el tudták vinni a civilizációs áldást: Christus Mansionem Benedicat!

Varga-Berta József
programvezető

Azbej Tristan: Szintlépés az üldözött keresztények védelmében

A világ még mindig számos országában szenvednek hátrányt a hívek – nyilatkozta a Magyar Hírlapnak Azbej Tristan (KDNP), az üldözött keresztények megsegítéséért felelős államtitkár, aki a Hungary Helps program sikereiről is beszámolt, melynek eredményeként a washingtoni kormány is a magyar kabinet partnere lett a keresztények támogatásáért folytatott küzdelmünkben.

HAZÁNK

mányoznak. Ezért, bár megvan az igény a világos, egyenes beszédre, azt általában tompítaniuk kell a különböző érdeksérelmek veszélye miatt. Stratégiai gondolkodás helyett csak pillanatnyi megoldásokra van lehetőség egyes ügyek mentén.

– **Pedig lehetne másként?**

– Valójában sokan egyetértenek a magyar állásponttal, csak nem merik kimondani, mások meg – úgymond – nem mernek velünk egyetérteni. Ez jól látszott a Sargentini-jelentés megszavazásakor. A lényeg talán az, hogy sokan félnek elkötelezni magukat a változások mellett, amelyekhez hasonló az alapvetően stabilitáshoz szokott Nyugaton régen tapasztaltak. Nekünk ez nem probléma. A Néppárton belül a viták mederbe terelhetők, hiába próbálják ezt kívülről másként láttatni. Elfogadhatatlan, ahogy az MSZP-s Ujhelyi István nemrég kiforgatta Manfred Weber szavait, hazánk ellenségének állítva be a frakcióvezetőt. Ebben az esetben arról is szó van, hogy a magyar ellenzék nem végzi el a házi feladatát a nemzeti politikában, nem mutatnak valós alternatívát, inkább Brüsszelben próbálnak vitézkedni. A házi feladat elvégzésén természetesen nem az elmúlt időszakban mutatott budapesti teljesítményüket értem.

– **Pár hete a családok védelmében szervezett konferenciát az Európai Parlamentben. Mit szólnak ott az ilyen „avított” témához?**

– Létezik az ideológiai küzdelem, a szélsőséges elképzeléseket erőltetők kevesebben vannak ugyan, ám annál hangosabbak. A családpolitika ugyanakkor nemzeti hatáskör, vagyis lehet például eredményeket is bemutatni, ám ennek az unió egészére nézve nincs jogi relevanciája. Miért szervezünk mégis ilyen konferenciákat? Azért, hogy megtörjük a családdal kapcsolatos közönyt és elhallgatást. Az említett tanácskozáson egyébként családalapítás előtt álló fiatalok is szót kaptak, az ő féltreiket és felvetéseiket meg kell hallgatni, ezzel is erősíteni a normális szellemi és erkölcsi állásfoglalást.

– **Azt értik-e már Brüsszelben, miért fontos segíteni az üldözött keresztényeket?**

– Sikerült elérnünk némi változást. Öt-évnnyi munkánkba került, hogy legalább azt elismerjék: Európának van némi köze a keresztényekhez. Elképesztő, de már ezt is eredménynek kell tekintenünk. A legnagyobb probléma ezen a téren is a közöny. A Szíriával szembeni embargó hatására például a legősibb keresztény közösségek tűnhetnek el a térségből, amelyek hagyományai szorosan kötődnek a mi kulturális gyökereinkhez – ez fordítva is igaz –, tehát nem pusztán hitbeli kérdéssről van szó. Ezeknek a közösségeknek a pusztulását nem nézhetjük tétlenül, és ezt a szilárd magyar álláspontot osztják a visegrádi négyek. A nemzeti alapon szerveződő Európának meg kell erősítenie a saját kulturális identitását – ezért küzdünk, és valójában erről szól az EP-választás is.

A kérdésre, hogy hol szenvednek ma a legtöbbet a keresztények, Azbej Tristan, elmondta: világszerte folyamatos az üldöztetés, ennek pedig több szintje van. „Egyértelműen súlyos keresztényellenes népirtás történt 2014-2015 óta az Iszlám Állam és a Boko Haram által uralt közel-keleti, illetve nyugat-afrikai területeken; ezek azóta ugyancsak ezernyi áldozatot követelő tömeggyilkos atrocitásokká »szelídültek«. Máshol a hatóságok diszkriminálják a keresztényeket, mint például Észak-Korea, ahol a bibliabirtoklásért is kiszabható akár halálbüntetés is” – mondta. „Aztán vannak helyek, ahol a központi kormány védi, »csak« a többségi társadalom diszkriminálja őket. S végül van a nyugati világ, ahol üldözésről nem, de keresztényellenességről igenis beszélhetünk: a neoliberális paradigma, a szekularizáció alapján háttérbe szorított vallásosság elsősorban a keresztényeket sújtja, a harc pedig egyrészt a szimbólumok ellen zajlik – mint például Franciaországban, ahol tavaly megfosztották a keresztől Szent II. János Pál pápa szobrát –, másrészt a vallásos meggyőződés ellen: Nyugaton a keresztényellenesség a diszkrimináció utolsó elfogadott formája, a keresztény emberek értékeit kigúnyolni pedig egyfajta értelmiségi sikk lett. Szerintünk viszont a keresztények emberi méltósága ugyanúgy védelmet érdemel, mint bárki másé” – tette egyértelművé a kereszténydemokrata alapvetést.

Az államtitkár szerint a magyar kormány üldözött keresztényeket segítő programja példát mutat az egész világnak: a parlament nemrég elfogadta a Hungary Helps törvényjavaslatot, amellyel hazánk elsőként vállalja magára nemzeti küldetés-ként az üldözött keresztények megsegítését. „Ez teremti meg a programunk kereteit, amely mostantól összemérhetővé vált más humanitárius programokkal is; létrehozta a Hungary Helps támogatáskezelő ügynökséget, s erőforrásokat rendelt ahhoz, hogy ezt a nemzeti küldetésünket betölthessük. Minderre azután került sor, hogy egyes programjaink – mint Tel-Aszkuf település újjáépítése – megmutatták, hogy lehetséges kis ráfordítással, de okos közvetlen támogatással megmenteni keresztény közösségeket. Erre újabb visszaigazolás volt múlt ked-

Azbej Tristan

den, hogy együttműködési megállapodást kötött államtitkárságunkkal a USAID, az Amerikai Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége” – fogalmazott a KDNP-s államtitkár. Bár az amerikai kormányzati szervezet híre az Obama-adminisztráció idején nem volt makulátlan – például Közép- és Nyugat-Afrikában a humanitárius segítségnyújtást olyan politikai feltételekhez kötötték, mint az abortusz-szabályozás liberalizálása vagy a melegházasság legalizálása – a Trump-kormány szakított ezzel a gyakorlattal, és olyan célkitűzéseket határozott meg, amelyek egybevágnak a magyar kormányéval: szigorú, de igazságos migrációs politika, nagyvonalúbb, helyben való segítségnyújtás, és erőteljesebb odafigyelés a legüldözöttebb közösségekre, a keresztényekre. „Mike Pence alelnök ennek erőteljes híve, de néhány hete maga Trump elnök írta alá azt a törvényt, amely elismeri a keresztények ellen elkövetett népirtásokat, ígéretet tesz áldozataik támogatására és a további népirtások megakadályozására” – hívta fel a figyelmet a fontos körülményre Azbej Tristan.

Hozzátette: „amikor Trumpék új támogatáspolitikát mellett döntöttek, s beszüntették a keresztényeket sokszor diszkrimináló nemzetközi szervezeteknek történő differenciálatlan pénzzuttatást, felismerték,

hogy nincs meg a tapasztalatuk a keresztények célzott megsegítésében. Ekkor találkoztak a Hungary Helps programmal, amellyel mi kétéves lépéselőnyben voltunk, sikeres közel-keleti és nyugat-afrikai projektekkel a hátunk mögött. Egy évvel ezelőtti megkeresésükre szívesen osztottuk meg velük tapasztalatainkat, maga Pence is elismerését fejezte ki, majd ugyancsak Washington részéről jött a felkérés, hogy formalizáljuk ezt a kapcsolatot a USAID-del. Immár közösen folytatjuk a munkát az észak-iraki ninivei fennsíkon, a keresztényesség bölcsőjében, amelyet 2014-ben letarolt az ISIS, ami után egy éve még tizenháromezer épület hevert romokban – ez volt egyébként a Hungary Helps főpróbája is, s végül egész Tell-Aszkuf települést magyar adományokból építettük újjá. Sokan vannak a régióban, akik még nem indultak meg nyugatra, de fogytán a türelmük: nyomorúságos körülmények között tengődnek. A Hungary Helps célja humanitárius és gyakorlati is egyben, hogy az országon belül kóborló, vagy a szomszéd országban meghúzódo menekült lakókat megsegítse, amíg be nem fejeződik az újjáépítés, hogy ne veszítsék el a szülőföldjükön boldogulás reményét, és ne váljanak ők is migránssá. Ebben a kérdésben immár erős partnerünk Washington” – mondta Azbej Tristan.

Mi egy hagyományos értékeket valló Európát akarunk

Újévi beszélgetés Harrach Péterrel

Hány rúd bejglit sült karácsonyra Harrach Péter felesége? Hogyan töltötték a szilvesztert? Mit vár az új esztendőben saját maga és pártja számára? Egyáltalán: létező párt-e a KDNP?! A fenti témák is szóba kerültek a Kereszténydemokrata Néppárt parlamenti frakcióvezetőjével folytatott rendhagyó, újévi beszélgetés során.

GONDOLA

– **Hogyan töltötte a szilvesztert, hol és kikkel koccintott az új esztendőre?**

– A szilveszter számunkra is különleges nap, de a feleségemmel ma már nincs „bulikényszerünk”. Vannak viszont a naphoz kötődő szokásaink. Néhány ismerős családdal este rendszerint összejövünk a település nagy, füves területének szélén, minden család hozza a kis kosarát, benne pogácsa és pálinka. Összeadjuk a tűzijátékokat, és a tér közepén valaki beindítja őket.

Később otthon vacsorázunk, legtöbbször töltötkáposztát. Ha egy idő után megéhezünk, természetesen virsli eszünk és egy jobb fajta bort iszunk. Az asztalra még szilveszterkor is jutott a karácsonyi bejgliből, ami a nagy családi vendégtáras után megmaradt – a feleségem, biztos, ami biztos, 12 rúd bejglit sült.

Természetesen az év utolsó napja a számvetés is. Ez különösebb formák nélkül, beszélgetésekben és személyes hálaadásban öltött testet. Éjfél előtt az egyik szomszédnál találkoztunk, meghallgattuk a Himnuszt, az elnöki köszöntőt, koccintottunk és minden jót kívántunk egymásnak – a jószomszédi viszony folytatását is.

– **Húsz év és öt győztes választás után 2018-ban már nem indult az egyéni képviselői mandátumért. Nem hiányzik önnek a mindennapi „terepmunka”?**

– Ha az ember felelősséget vállal egy területért és a lakóiért, és ezt húsz évig gyakorolja, akkor kialakul a kötődés és barátságok születnek. Ez nem csak rám érvényes, hanem a feleségemre is, aki ha tehet, mindig elkísért a választókerület eseményeire. Ez egyikünknek sem okozott fáradságot, mert a vidék szép és az emberek barátságosak. A

személyes kapcsolatokat természetesen továbbra is ápoljuk. A feladatok átadása utódoknak fokozatosan történt. Megnyugtató érzés, hogy jó kezekbe került a körzet. Természetesen ha egy-egy eseményre meghívunk, elmegyek mint vendég, és nem mint képviselő. Azt nem mondhatom, hogy azóta unatkozom, a frakcióvezetés ad bőven feladatot, de kétségtelenül meg kellett szoknom, hogy vannak hétvégék, amiket otthon töltök.

– **Mit tart a 2018-as év legnagyobb kereszténydemokrata politikai sikerének és – ha volt ilyen – mi volt a legnagyobb kudarc?**

– A legnagyobb siker természetesen az országgyűlési választás eredménye, ami köszönhető a szakszerű kormányzásnak, a szövetség egységének, a professzionális kampánynak és természetesen az ellenzék gyengeségének. A politikai siker egyik fontos feltétele az a politikai magatartás, ami hiteles

eszméi alapokon és megvalósítható célokra nyugszik. Ez a tartás segít abban, hogy méltósággal és hatékonyan álljunk ellen az ellenzék legutóbbi méltatlan és agresszív parlamenti akciójának. Ebben az évben is következetesen képviseltük alapvető céljainkat, a nemzeti szuverenitás védelmet, a gazdaság erősítését, a foglalkoztatás növelését, a béremelést, a határon túli magyarok támogatását, a családok megerősítését. A KDNP a szövetség minden törekvését kereszténydemokrata szempontok szerint fogalmazta meg, különös figyelemmel az ügyekben szereplő emberre. Ezt tettük a hajléktalanügyben, a bírósági végrehajtás kérdésében, a fogyasztóvédelemben és a migráció esetében. Ez utóbbinál az önvédelem mellett a valódi üldözöttek védelme volt fontos számunkra – gondolok itt a keresztény közösségek helyben történő segítségére.

Ha kifejezett kudarcok nem is voltak, de nehézségek igen, különösen szociális kérdésekben. Amióta világ a világ, a gyengék segítségének útja meglehetősen göröngyös.

– **A választási sikert említette, hiszen választási évet hagytunk magunk mögött, ugyanakkor egy újabb választási évet kezdtünk el. Milyen tétje van a májusi EP-voksolásnak Magyarország, illetve az európai kereszténydemokrácia jövőjét tekintve?**

– Az EP-választás tétje nyilvánvaló, eredménye meghatározó Európa jövője szempontjából. Megmarad-e a nemzeteknek a közös európai értékeket hordozó, mégis saját kultúrája, vagy egy kevert népeesség kiszámíthatatlan világa köszönt ránk? Megőrizhető-e

Harrach Péter: Egyetértének Prohászka szobrának visszaállításával

KDNP.HU – ATV

Egyetértene Harrach Péter Prohászka Ottokár szobrának visszaállításával a Károlyi-kertben, amit Szakály Sándor vetett fel.

„Prohászka szobrát nem felállítani, hanem visszaállítani kellene. Egyetértének Prohászka szobrának a visszaállításával. Ha szavazni kell róla, igennel szavaznék” – nyilatkozta Harrach Péter, a KDNP frakcióvezetője az ATV-nak, amikor a televízió munkatársa megkérdezte tőle, szerinte érdemel-e szobrot a nyíltan antiszemita Prohászka Ottokár katolikus püspök.

A kérdés apropóját az adta, hogy Szakály Sándor, a VERITAS Történetkutató Intézet vezetője a Magyar Hírlapnak a Nagy Imre-szobor eltávolítása kapcsán a Nagy Imre Társaság tiltakozására rea-

gálva azt nyilatkozta, hogy „Nagy Imre-szobrát most nem olvasztják be, nem a kommunista módszert alkalmazza az Országgyűlés, amellyel mondván, hogy antiszemita, Prohászka Ottokár szobrát is ledöntötték annak idején”.

Harrach Péter a Prohászka-t ért antiszemita vádakkal kapcsolatban úgy fogalmazott: abban a légkörben más volt a megítélése és az értelmezése a püspök bírálatának a pénzvilágra és a Tanácsköztársaság vezetőire vonatkozóan. „Prohászka-t én a szó igazi, mai értelmében nem tartom antiszemitának” – tette hozzá, kiemelve, hogy ha a püspök ma élne, szerinte nem mondaná ki azokat „az egyébként vállalhatatlan mondatokat”. Társadalmi szerepe, szociális érzékenysége pedig politikai értelemben ma akár baloldalinak is mondható lenne – tette hozzá Harrach Péter.

a Közép-Európában még meghatározó normalitás, vagy a nyugaton tapasztalható dekadencia tovább terjed?

Mi a hagyományos értékeket valló, erős és magabiztos Európában vagyunk érdekeltek.

– Gyakran éri az a „vád” a KDNP-t, hogy nem létező párt, és sosem indul önállóan a választáson. Noha ezt a saját választási vagy politikai sikert felmutatni képtelen baloldali törpepártok hangoztatják előszeretettel, attól még lehetne jogos a kritika...

– Amikor a KDNP önállóan indult, rendszerint bejutott a parlamentbe. Ma is így lenne. De miért tennék, amikor egy jól működő szövetségben többet tehetünk politikai céljainkért?! A mi erőnk a szövetségen belül nem elsősorban a hozzáadott szavazatszámban van, hanem a kereszténydemokrata elkötelezettségben.

– Ha alaposan végignézzük, azért azt látjuk, hogy az elmúlt nyolc évben számos önkormányzati választáson indultak önállóan a KDNP által támogatott jelöltek – akár a Fidesz aspirációival szemben is – és szerepeltek sikerrel mondjuk Piliscsabától Vácon, Gyomaendrődön és Bó községen át Békés városáig. Az is igaz ugyanakkor, hogy az esetek 99 százalékában a Fidesszel szövetségben ért el sikereket az önkormányzatok szintjén is a KDNP, képviselőket, alpolgármestereket és polgármestereket adva országsszerte – utóbbi két megyeszékhelyen (Eger, Szombathely) is. Megőrizhető-e a megyei és helyi önkormányzatok szintjén a jelenlegi erős KDNP-s jelenlét az őszi választás alkalmával?

– Természetesen nem kívánunk feloldódni a szövetségben, markáns jelenlétünk nem csak a kormányzatban és a parlamentben, hanem az önkormányzatokban is látható. Ez a jelenlét a Fidesznek is érdeke, ezért hosszú távon biztosítottnak látszik a szövetségi rendszeren belül. Ezt a biztosítékot erősíti a KDNP országos szervezettsége. Valóban sok településen – köztük nagyvárosban is – van polgármesterünk, akik esetenként a Fidesztől külön indulva is nyertek.

– Minek kell történnie a választásokon, a törvényalkotási, illetve a kormányzati munkában ahhoz, hogy ha egy év múlva beszélgetünk, egy elégedett Harrach Péter értékelje a 2019-es évet?

– Akkor leszek elégedett, ha a már említett célkitűzéseinket 19-ben is meg tudjuk valósítani, elsősorban nemzeti szuverenitásunk megőrzését, a családok további támogatását, a nehéz helyzetbe került honfitársaink megsegítését. A személyes elégedettséghez persze az is szükséges, hogy tudjam, ebben én is részt vettem. Talán még elégedettebb leszek, ha a nagy munkalázbán nem felejtettem el, mennyi szépség vesz minket körül a világban.

Hollik István kerülhet Hirt Ferenc helyére a parlamentben

KDNP.HU

A Fidesz elnökségének döntése alapján a párt Hollik Istvánt jelöli a Hirt Ferenc halála miatt megüresedett országgyűlési képviselői helyre, a döntésről hivatalosan értesítik a Nemzeti Választási Bizottságot (NVB).

A tavaszi parlamenti választáson a kormánypártok országos listájáról a parlamentbe kerülő, és a Fidesz-frakció tagjaként dolgozó Hirt Ferenc tavaly december 6-án hunyt el. A jogszabály szerint listás mandátum esetén a jelölőszervezet nevezheti meg, kinek kéri kiadni a megüresedett mandátumot az országos lista jelöltjei közül.

Nacsa Lőrinc: Soros diktálja Brüsszel migrációs politikáját

A Fidesz–KDNP szerint Soros György diktálja Brüsszel migrációs politikáját – mondta a kormánypártok nevében a KDNP frakciószóvivője a közelmúltban.

KDNP.HU – MTI

Nacsa Lőrinc szerint Brüsszelben a „Soros-tervet” hajtják végre, migránsokat akarnak betelepíteni Európába, népességcserét szeretnének a kontinensen, Soros pedig személyesen és emberein keresztül is felügyeli a terv végrehajtását.

Személyesen ad eligazítást az Európai Bizottság legfőbb vezetőinek, akikkel az elmúlt időszakban legalább 20 alkalommal találkozott – mindig zárt ajtók mögött –, így többször is személyesen tárgyalt Jean-Claude Junckerrel, az Európai Bizottság elnökével, Frans Timmermanssal, a brüsszeli testület első alelnökével, és Dimitrisz Avramopuloszal, a bizottság migrációs politikáért felelős tagjával – tette hozzá.

A kereszténydemokraták frakciószóvivője azt is mondta, hogy Soros György fizetett emberei napi szinten járnak be az Európai Parlamentbe (EP), és vesznek részt konkrét brüsszeli migrációs javaslatok kidolgozásában is.

Úgy fogalmazott, gyakorlatilag a markukban tartják és befolyásolják az EP jelentős részét, több mint 220 képviselőt, köztük a magyar baloldal EP-képviselőit is, akik az elmúlt években megszavaztak minden egyes migránspárti javaslatot. A politikus megdöbbentő-

nek nevezte, hogy „Soros György mennyire behálózta Brüsszelt”.

Szerinte a milliárdos intenzív választási kampányba kezdett, mert meg akarja erősíteni a befolyását Brüsszelben, ezért mozgósítja az embereit Európa-szerte, „itt, Magyarországon is a teljes ellenzékét”. Kijelentette: Soros bevándorlaspárti többséget szeretne az új EP-ben is, hogy felgyorsítsa a migránsok betelepítését, a nemzetállamok meggyengítését és a keresztény kultúra lerombolását.

Nacsa Lőrinc ezért óriásinak nevezte az EP-választás tétjét:

választani kell a bevándorlaspárti „Soros-lista” és a Fidesz–KDNP bevándorlás-ellenes listája között.

A frakciószóvivő kérdésre azt is mondta: a „Soros-terv” végrehajtása az egész világon megkezdődött, ezt bizonyítja például az ENSZ migrációs csomagja is. Megemlítette továbbá Kanadát, ahol szintén elkezdték végrehajtani a „Soros-tervet” az ottani emberek megkérdésezése nélkül, ami annak a következménye, hogy Justin Trudeau kanadai miniszterelnök „paktumot írt alá Soros Györggyel, Soros György legfőbb alapítványával”.

Schanda Tamás: A befektetők világszínvonalú innovációt, technológiát telepítenek az országba

Az egyetemi nyílt napokhoz kapcsolódóan hét helyszínen mutatják be az európai és hazai forrásokból megvalósuló felsőoktatási fejlesztéseket január 15. és február 2. között – jelentette be az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) európai uniós fejlesztésekért felelős államtitkára.

KDNP.HU – MTI

Schanda Tamás (KDNP) elmondta, hogy 33 magyar felsőoktatási intézményben több mint 300 projekt valósul meg 280 milliárd forintot meghaladó hazai és európai uniós fejlesztési források felhasználásával.

A rendezvényt január 15-én a Pécsi Tudományegyetem egészségtudományi karán, január 16-án Győrben a Szechenyi István Egyetemen, január 22-én Egerben az Eszterházy Károly Egyetemen, január 23-án Veszprémben a Pannon Egyetemen, január 24-én Debrecenben az egyetem természettudományi és technológiai karán, január 26-án Budapesten a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen és február 2-án a Szegedi Tudományegyetemen tartják – ismertette az államtitkár.

Hozzátette: fel szeretnék hívni a figyelmet arra, hogy a felsőoktatás sok területét érintő fejlesztések hogyan se-

gítik a hallgatók tanulmányait, későbbi elhelyezkedésüket, a korszerű és versenyképes tudás megszerzését.

A magyar felsőoktatásban a fiatalok minden tudást megszerezhetnek ahhoz,

hogy sikeresen lépjenek a munkaerőpiacra és ott megállják a helyüket – hangsúlyozta az államtitkár.

Azt mondta: idén a fejlesztések közül a duális képzésre összpontosítanak,

mert szükség van arra, hogy a jövő munkaadói és munkavállalói már a tanulás idején találkozzanak.

Schanda Tamás kifejtette: a magyar gazdaság az egyik legnyitottabb Európában, jelentős működőtőke érkezik, a befektetők világszínvonalú innovációt és technológiát telepítenek az országba, és szükség van a jól képzett szakemberekre.

A felsőoktatási képzésben mintegy 2 ezer duális hallgató vesz részt, és több mint 100 ezer diák tanul duális szakképzési rendszerben, a vállalati partnerként részt vevő cégek száma pedig meghaladja a 700-at.

A kormány támogatja, hogy a felsőoktatási intézményekben a legkorszerűbb eszközökkel tanítsanak, mivel a magyar gazdaságnak az innováció erősítésére, versenyképes tudásra van szüksége, és ezt a felsőoktatási intézmények fejlesztései elősegítik – mondta az ITM államtitkára.

Simicskó István: Fontos, hogy a magyar fiatalok kötődjenek a hazájukhoz

A nyugati világunkban az eszmék elhalásának időszakát élhetjük meg – ezt mondta Simicskó István az ECHO TV Jó reggelt! című műsorában. A hazafias és honvédelmi neveléssel megbízott kormánybiztos úgy fogalmazott: elvek, eszmék tűnnek el, válnak értéktelenné, ezért is fontos, hogy azt az érzést alakítsuk ki minden fiatal magyar emberben, hogy kötődjön a hazájához.

KDNP.HU – ECHO TV

Simicskó István kiemelte: a hazaszeretetből lehet kiépíteni a gyermekeinkben a haza védelmének a fontosságát. A kormánybiztos lát lehetőséget abban, hogy a közismereti tantárgyakon keresztül is erősítsék a fiatalokban a hazaszeretet. Hozzátette: Magyarországon a rendszerváltás óta nincsen stratégia a hazafias nevelésre vonatkozóan, ezért is fontos ennek a

kialakítása. Ennek érdekében létrehozott egy szakértői munkacsoportot, akikkel közösen állítanak össze egy stratégiát.

Simicskó István elmondta: megkezdtek a Honvédelmi Sportszövetség kiépítését. Mint mondta: az a terv, hogy minden járásban Honvédelmi Sportközpontot hozzanak létre, ahol elsősorban a sportlövészet kap lehetőséget, de különböző küzdősportokat és technikai sportokat is üzhetnek itt a fiatalok.

Juhász Hajnalka miniszteri biztos a Hungary Helps-ről

Az Országgyűlés decemberi utolsó ülésnapján fogadta el a magyar humanitárius segítségnyújtásról, a Hungary Helps programról szóló törvényt. A program két évvel ezelőtt indult. Egyik alapelve, hogy Magyarország a migrációt helyben szeretné megelőzni és a válságrégiókban nyújt segítséget, hogy ne kelljen útnak indulniuk az ott élő embereknek. Juhász Hajnalka, a Hungary Helps miniszteri biztosa az ECHO TV Napi aktuális című műsorában elmondta: a legfontosabb szempont, hogy a magyar kormány felismerte a migráció veszélyét.

KDNP.HU – ECHO TV

Juhász Hajnalka kifejtette: a magyar kormány elsőként mondta ki, hogy nem a problémát kell beengedni Európába, hanem a helyben való segítséget kell megvalósítani. A Migrációkutató Intézet közölte a legutolsó adatokat, amik szerint a migráció forrásövezeteiben lévő régiók esetében 2050-re 500 millióval fog növe-

kedni a lakosság. Ezért át kell gondolnunk, hogy ezeket a kihívásokat, amelyek Európára várnak, hogyan oldjuk meg.

Erre adott egy olyan hiteles, kereszténydemokrata választ a magyar kormány, amivel létrehozta az üldözött keresztények megsegítéséért felelős államtitkárságot, amely felel a Hungary Helps program megvalósításáért – tette hozzá.

Juhász Hajnalka kiemelte: Magyarország jelen van már a humanitárius segítségnyújtás tekintetében Szíriában, Irakban, Libanonban, Egyiptomban. Emellett a nemzetközi fejlesztés, együttműködés is fontos szerepet játszik.

Nagyon fontos azt látni, hogy a magyar emberek munkájának köszönhetően, a gazdasági teljesítményünkkel összhangban nagyobb mértékben

szeretnénk részt venni a humanitárius segítségnyújtásban és hiszünk abban, hogy a megelőzés és helyben való segítség lehet az igazi válasz a migráció támogatása helyett – fogalmazott.

Juhász Hajnalka kiemelte: a Hungary Helps foglalja össze Magyarország humanitárius segítségnyújtását. Ezen belül nagyon fontos és kiemelt feladata az államtitkárságnak az üldözött keresztények megsegítése.

Lukács Tamás: A fák arra dőlnek...

Seregély István a KDNP néhány politikussal – köztük a cikk szerzőjével – egy archív felvételen. Balról jobbra: Meszleny László, Rubovszky György, Semjén Zsolt, Seregély István, Lukács Tamás, Latorcai János és Básthy Tamás

Seregély érsek úrnak az egyik kedvenc szavajárása az volt, „A fák arra dőlnek, amerre nőnek”.

Ez a mondat jutott eszembe, amikor meghallottam a halálhírért. Nem tudtam, hogy ez a mondat az erdész édesapjától származik, vagy a hűségben megélt és a hitellességgel megpecsételt hivatás mondatta vele.

Biztos, hogy sokan és méltón fognak ezekben a napokban megemlékezni róla, hiszen egy olyan főpap távozott közülünk, aki a rendszerváltás időszakának hiteles tanúja volt. Kötelességét egyszerűségben, feladatait nagylelkűségben teljesítette, döntéseiben az irgalmat gyakorolta.

Mégis számunkra, számomra személye és személyisége adja meg a kegyeleti érzést.

Sokan azt mondták róla, hogy meglátásaiban, megnyilatkozásaiban pesszimista volt. Utólag kiderült, csupán realista. Gyakorta

mondta: „Negyven év elnyomását negyven év alatt lehet visszafüggetíteni.”

Az életútjából és a természetéből adódott, hogy a napi politikától igyekezett távol tartani magát. Hiszen ahhoz a papi nemzedékhez tartozott, akik kispapként megtapasztalták az ateista elnyomó rendszer szigorát, a forradalom utáni terrort és manipulációt, és tudhatták, hogy amíg a rendszer fennáll, addig nem lesz vallásszabadság. Azt viszont nem sejtették, hogy akkor sem, ha a rendszer foszlányai még fennmaradnak.

E nehézségek ellenére érdekelte a közélet, amelyhez mindig keresztény értékrendi alapon viszonyult. Talán a személyi kapcsolódások tették, hogy különös módon figyelemmel kísérte a KDNP újkori történetét, hiszen Csépe Béla osztálytársa, Básthy Tamás ministránsa, jómagam

pedig két évtizeden át áldoztatója voltam. Ezért keseredett el, amikor külső erők hatására belső feszültségekkel terhelve az egyetlen értékalapú pártot szétverték. Amikor beszámoltam róla, hogy kizártak a pártból, szomorúan rám nézett és csak annyit kérdezett „ki maradt még?”.

Ezért volt számomra az újjáépítés örömteli, és barátságot ápolt Semjén Zsolttal is. Láta, hogy a szövetség értékalapú.

Az értékek alapján történő vélemények az igazán időt állók és csak az ilyen megnyilvánulások az igazán megalapozottak.

Majdnem tíz évvel a 2015-ös migrációs válság kialakulása előtt figyelmeztetett, hogy amennyiben a gazdasági rend kisémmizi a jóléti társadalmakon kívüli világban élő embereket, meg fognak indulni. Egy darabig lehet ezt a helyzetet rendőri, vagy katonai eszközökkel kezelni, de a megoldást mégis az alapoktól kell kezdeni.

Isten irgalmában bízva ismételjünk mind, akik ismertük és szerettük, hogy a fák arra dőlnek, amerre nőnek. „A Szent István alapította egri egyházmegye nyolcvanadik főpásztorá megért Gazdájához.” Oda, ahová mindig vágyott, ahol várja boldog Brenner János, akivel együtt szentelték. Feltámadás örömeiben reménykedünk, hogy egyszer mindnyájan együtt leszünk.

A szerző a KDNP '89-es alapító tagja, volt országgyűlési képviselő

Egy évszázad a haza szolgálatában

Mándoki Andor

(1920-2019) emlékére

99 éves korában, 2019. január 5-én távozott közülünk Mándoki Andor, akit keresztény konzervatív neveltetése 1989-ben vezetett a Kereszténydemokrata Néppárthoz. Egyik megalkotója volt a párt szociális piacgazdaság tézisén alapuló gazdasági programjának, amit az 1992-es gödöllői kongresszus erősített meg. A kilencvenes években ötletgazdája volt a KDNP által indított, a reformkori védegyelet mozgalom mintájára életre hívott – hazai terméket népszerűsítő és ezáltal a magyar munkahelyeket védő – mozgalomnak, igazgatója a Hazai Termék Hazai Munkahely Alapítványnak. Szerkesztője és szerzője volt a KDNP „Szegénység felszámolása” című gazdasági programtervezetének. 1995-től a Közgazdasági Bizottság elnöke és az Ipari Bizottság elnöke, 1997-től az Országos Választmányt és az Elnökséget segítő Szakértői Tanács elnöke, később pedig az Ipari és Kereskedelmi Szakbizottság elnökéül támogatta a párt munkáját.

Mándoki Andor 1942-ben szerzett mérnök-közgazdász diplomát a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Bánya-, Kohó- és Erdőmérnöki Karán Sopronban. 1942 és 64 között a Salgótarjáni Acélárugyárban dolgozott. 1952-ben sikertelen külföldre szökési kísérlete miatt 3 évre börtönbe került. 1955-ös szabadulása után visszament régi munkahelyére, ahol az 1956-os forradalom idején a Salgótarjáni Acélárugyár Munkástanácsa a gyár vezérigazgatójává választotta. A Magyar Vas- és Acélipari Egyesülés műszaki igazgatójaként ment nyugdíjba.

Közéleti és szakmai munkássága mindenekelőtt a rendszerváltás gazdasági vonatkozásainak, valamint a globalizáció és a nemzetállamok viszonyának vizsgálatára irányult. Rendszeresen bírálta a szocialista és liberális gazdaságpolitika visszásait, rámutatott a globalizáció veszélyeire. Kutatási eredményeit a KAPU folyóiratban és a Leleplező könyvsorozatban publikálta. Előbbinek gazdasági rovatvezetője, utóbbinak állandó szerzője és főmunkatársa volt. Számos cikke mellett 2015-ben látott napvilágot „A keresztény Európa jövője” című könyve is, amelyben a kontinens keresztény gyökerei megőrzésének fontosságát hangsúlyozta.

Mándoki Andornak 2010-ben a köztársasági elnök „a nemzet érdekét mindig szem előtt tartó közgazdasági gondolkodásáért, sokoldalú gazdasági, vezetői, kutató-fejlesztői tevékenységéért, életműve elismeréseként” a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetését adományozta. Ugyanebben az évben a Kereszténydemokrata Néppárt Fővárosi Választmánya az elsők között ítélte oda neki az akkor frissen alapított Kovács K. Zoltán-emlékérmét. 2017-ben a Miskolci Egyetem Műszaki Anyagtudományi Kara 75 éves diplomázása emlékére gránitoklevelet adott át számára. Az ünnepség után a vele készült interjúban így foglalta össze az életét irányító legfontosabb értékeket:

„Én nem hiszem, hanem ésszel látom be, hogy van Jóisten, (...) szeretem a hazámat, Magyarországot, nagyra becsülöm a családi összetartást mint a társadalom fenntartásának egyik bázisát, nagyra becsülöm a tisztességes, szorgalmas munkát a hozzáértő tudást...”

A Mándoki Andorral gránitdiplomája átvétele alkalmából készült 2017-es interjú megtekinthető a KDNP honlapján, a kdnp.hu oldalon.

Végső búcsú Seregély Istvántól

Seregély István nyugalmazott egri érsek 2018. december 31-én hunyt el szentségekkel megerősítve Nyíregyházán, a Főegyházmegyei Papi Szociális Otthonban.

1931. március 13-án, Szombathelyen született. Középiskoláit a miskolci Fráter György Gimnáziumban végezte. Teológiai tanulmányait Szombathelyen kezdte, majd Budapesten fejezte be. 1955. június 19-én a vasi megyeszékhelyen szentelték pappá.

1974-ig káplánként szolgált Gyöngyösfalun, majd Nyőgyéren, Bagodvitenyén, Zalaegerszegen, Szombathelyen. 1987-ig plébános volt Kőszegszerdahelyen és Kőszegen.

Szent II. János Pál pápa 1987. június 5-én nevezte ki egri érsekké, július 25-én szentelték püspökké az egri bazilikában. 1990-től 2005-ig a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnöke, 1993-tól 2001-ig az Európai Püspöki Konfe-

renciák Tanácsa (CCEE) alelnöke volt. 2007. június 9-től nyugalmazott érsek. Jelmondata: „CHRISTUS EST VIA, VERITAS ET VITA” (Krisztus az út, az igazság és az élet).

Seregély István temetési szertartását Erdő Péter bíboros, Esztergom-budapesti érsek végezte az egri főszékesegyházban. A temetésén részt vett Orbán Viktor kormányfő, a Fidesz elnöke, felesége, Lévai Anikó, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, a KDNP elnöke, Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke, a KDNP országos választmányi elnöke, Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, a KDNP alelnöke, Habis László, Eger kereszténydemokrata polgármestere, Nyitrai Zsolt kiemelt társadalmi ügyekért felelős miniszterelnöki megbízott, Eger fideszes országgyűlési képviselője, illetve számos egyházi méltóság is.

Semjén Zsolt:

„Mátyás az Ég ajándéka, aki a nemzet védelmére rendeltetett”

Feltehetjük a kérdést, mi szükség van emlékévekre, miért választ ki a kormány évek óta történelmi személyeket, hogy aztán egy esztendőn át különböző rendezvényeken rájuk emlékezzünk. Többféle, egymással is összefüggő választ adhatunk.

Először is tudatosítanunk kell: itt, Európa közepén a Gondviselésnek köszönhetően több mint ezer éves államban élünk, ami önmagában is egy csoda. Illő hát megemlékezni elődeinkről, hőseinkről, hírességeinkről. Nekünk, ma élőknek a kötelességünk és felelősségünk, hogy megismertessük őket a következő generációkkal, hogy ők is megbecsüljék őket, s velük a magyar múltat.

Másodszor: ezek a nagyszerű emberek, királyok, hadvezérek, vitézek, katonák, hősök megérdemlik, hogy emlékezzünk rájuk, megérdemlik, hogy tetteiket és küzdelmeiket évszázadok múltán se felejtjük el. Tudatosítanunk kell magunkban: ha mi nem tesszük, akkor helyettünk senki sem fog rájuk emlékezni. Nem várhatjuk el más népektől, hogy megtegyék azt, ami a mi dolgunk.

Harmadszor pedig a ma emberének is szüksége van arra, hogy nagyjainak példájából erőt merítsen a jelenkor nemzetépítő munkájához.

Boldog az a nemzet, melynek az Úr az istene – olvassuk a 33. zsoltárban. És boldog az a nemzet – tehetjük hozzá –, melynek heroikus, küldetéses, ezeréves történelme van. Könnyen belátható, hogy a kettő összefügg.

A több mint ötszáz évvel ezelőtti eseményeket a történettudomány feldolgozta, nagy királyunk szerepének és jelentőségének megítélése az évszázadok során szinte semmit sem változott, különböző politikai szándékok nem relativizálták és nem tudták kisajátítani.

Ezért is öröm, hogy 2018-ban méltóképpen sikerült megrendezni az emlékévet. Hivatalosság és protokoll helyett igazi tartalommal töltöttük meg az évfordulót.

Kanadától a moldvai Magyarfalug több mint 150 helyszínen rendeztek programokat a Mátyás király-emlék-év keretében, amelyet a király trónra lépésének 560. és születésének 575. évfordulója alkalmából hirdettünk meg. Szakmai szervezetek segítségével koncertek, kiállítások, színházi előadások, mesemondó versenyek, tanulmányi vetélkedők, tudományos konferenciák, szabadtéri reneszánsz programok, öltözet-, fegyver-, étel- és italbemutatók, jótékonsági rendezvények során emlékezett meg a királyról a magyarság.

A Magyar Nemzeti Bank nagyméretű, ezüst- és színesfémérmét

bocsájtott ki, mely motívumválasztásával Mátyás uralkodását átfogóan mutatja be. Az uralkodó kalligrafikus kézjegye az emlékérmé hátlapján szerepel, ahol megjelenik aranyforintja is, utalva a király által bevezetett pénzreformra, és az aranyforintok érmeképét hosszú időre meghatározó újításra, a Madonna-ábrázolás bevezetésére.

Az emlékérv szervezői a legmodernebb technikát is igénybe vették: Merre járt Mátyás király? címmel internetes alkalmazást készítettek, amely a fiatalok számára is szórakoztató formában jeleníti meg azokat a helyszíneket, amelyeket az uralkodó a történelmi források szerint felkeresett. A térképet elsősorban azzal a céllal készítették, hogy segítse a történelem oktatását a középiskolákban, hiszen az alkalmazás segítségével könnyen megismerhetők a korabeli hadtörténet Mátyáshoz kapcsolódó fontos állomásai. Ez a térkép 555 olyan helyet jelöl meg, ahol igazolhatóan megfordult az uralkodó.

Mátyás király alakja irodalmi és néprajzi szempontból is különleges rangot vívott ki magának. Soha senkiről ennyi népmese, monda, anekdota nem született, mint róla az évszázadok során: ő az áruhában a nép közé menő, a jókat és a szegényeket megsegítő és felemelő, a kapzsikat és gonoszokat megbüntető király. A XVI. századi krónikás, így fogalmaz:

„Mátyást mostan választotta mind ez ország királyságra, Mert ezt adta Isten nekünk menyországából oltalmunkra”

Mátyás tehát az Ég ajándéka, aki a nemzet védelmére rendeltetett. Legfőbb történelmi jelentősége a keresztény Magyarország és Európa megvédése az Oszmán Birodalom terjeszkedésével szemben. És ezt a mai világban, a mai Európában nagyon fontos megjegyeznünk, mert szembeötlő párhuzam van az ötszáz évvel ezelőtti nagy uralkodó helyzete és mai helyzetünk között. Ha nem is az Oszmán Birodalom, de a politikai iszlám veszélyezteti ma kontinensük jövőjét. Nagy királyunk egykoron felvette a harcot és sikerrel védte meg hazánkat és Európát. Kérdés, hogy a ma vezetőinek van-e ilyen szándékuk, van-e bátorságuk és erejük.

Advent örömeiben és a Mátyás-év végén térjünk vissza a folklórhoz. Ennyi mese és anekdota csak arról születik, akit nagyon szeretnek. És Mátyás királyt a magyar nép szívébe zárta, mindörökre. Ezért az emlékérv zárásaként idézzünk fel egyet.

„Mi van legtöbb a világon?

Mátyás királynál voltak az urak, sok főúr volt a társaság közt, elkezdtek beszélgetni: mi van legtöbb a világon? Találgatták: ez van, az van! Beszölt az udvari bolond is: ő tudja, mi van legtöbb a világon!

– Hát, mi van, bolond? – kérdezik tőle –. Ha megmondod, tíz forintot kapsz, ha nem tudod megmondani, botot kapsz! No, hát mi van a legtöbb a világon?

– Mi volna más – mondja a bolond –, mint orvos.

– Az nem igaz! Menj be a szo-

bádba, gondolkozzál, aztán mondd meg!

Bement a bolond a szobájába, alighogy beért, elvetette magát, keservesen nyögött. Viszik Mátyás királynak a hírt, hogy meghal a bolond.

Megijedt Mátyás király és a főurak, szaladnak a szobájába, nézik, hát, csakugyan el van terülve. Nagyon sajnálták, mert sokat lehetett rajta nevetni. Mindjárt komendáltak neki, ki mit tudott. Az egyik komendálta neki a vizes borogatást, a másik az érvágást, a harmadik a piócát, szóval mindnyájan komendáltak valamit. Mikor mindet kívárta, hogy mit ajánl, fölugrik, és a király elébe fordul:

– Fölséges királyom! Kié a nyereség? Mert ha egy palotába ennyi doktor van, hát akkor mennyi van az egész világon?!”

Természetesen a most idézett anekdotában nem az a lényeg, hogy megtörtént-e vagy sem, hanem az, hogy Mátyást a magyar nép ennyire a szívébe zárta.

Örömmel mondom, hogy a Mátyás-emlékérvvel méltó módon ünnepeltük meg nagy királyunkat.

Ezzel a hivatalos Mátyás-emlékérvet lezárom. Éljen nagy nemzeti királyunk, Hunyadi Mátyás!

Magyarország miniszterelnök-helyettesének fenti beszéde a Mátyás király-emlékév záróünnepségén hangzott el 2018. december 22-én a Szent István-bazilikában

Decemberben emlékeztünk arra, hogy Antall József (1932-1993) imáron negyedszázada távozott közülünk. Magyarország rendszerváltás utáni első szabadon választott miniszterelnöke, az 1990-es választásokon győztes rendszerváltó Magyar Demokrata Fórum (MDF) elnöke három és fél éven át vezette hazánkat az MDF, a Kereszténydemokrata Néppárt és a kiskgazdák (előbb a Független Kiskgazda-, Földmunkás és Polgári Párt, majd annak szakadása után az Egyesült Kiskgazdapárt) koalíciós kabinetjének élén. Kormányzása alatt zajlott le a sok vitát és komoly megrázkódtatást hozó gazdasági átalakulás nagy része, történet részleges történelmi igazságtétel és kárpótlás magánszemélyek, illetve egyházak részére, illetve a szovjet csapatok távozásával – 47 év után – ekkor nyerte vissza az ország szuverenitását és vált demokratikus jogállammá. Antall József célul a klasszikus polgári, parlamentáris demokráciát, a szociális piacgazdaságot, illetve hazánk mielőbbi euroatlanti integrációját tűzte ki. A sorozatos pártpolitikai átrendeződés és koalíciós válságok, a gazdasági és társadalmi krízisjelenségek és ebből következő jelentős népszerűségvesztés, valamint a nemzetközi gazdasági környezet és politikai viszonyok átalakulása (keleti piac megszűnése, a szomszédos Csehszlovákia, Szovjetunió és Jugoszlávia felbomlása és a kibontakozó délszláv háború)

közepette is képes volt megőrizni a törekény parlamenti többséget, a kormányzati és politikai stabilitást. Bírálói ugyanakkor szemére vetik, hogy – éppen a kormányzás stabilitásához szükséges kétharmados törvények körének szűkítéséért cserébe – „odadobta” az SZDSZ-nek a köztársasági elnöki posztot, elmaradt a kommunista rendszer gazdasági kárvallottjainak és politikai üldözötteinek teljes kárpótlása. Az Antall-kormány szándékaitól eltérően az állami vagyon egy jelentős része pedig – még az MSZMP-kormányok alatt elinduló, de csak a 90-es évek elején véget érő spontán privatizáció eredményeként – áron alul vagy a

tenni, ami két évtizedre hátrányos helyzetbe hozta a társadalom jelentős részének igényét jelentő polgári Magyarország megvalósítása érdekében küzdő politikai erőket.

Antall József ugyanakkor mindent megtett, hogy Magyarország néhány év után már ne tudjon visszafordulni arról az útról, ami végérvényesen a fél évezredek álom – szabadság és függetlenség – megvalósulását garantálja – függetlenül a választási eredményektől. Lélekben 15 millió magyar miniszterelnökének vallotta magát és támogatta a határon túli magyarságot. Támogatta az egyházak minél nagyobb szerepvállalását a

ország, Lengyelország és Csehszlovákia részvételével elindította a „visegrádi országok” együttműködésének folyamatát. A döntés jelentőségét 28 év elteltével aligha vitathatja valaki.

Jelentős részben az ő politikája és személyes tekintélye elismeréseként vált Magyarország az egész nyugati világ „bezegországvá” – az általa elindított politika eredménye is, hogy az egykori keleti blokk országai közül hazánk elsők között válhatott a NATO (1999) és az Európai Unió (2004) tagjává – és ugye a kilencvenes évek elején mintául szolgáló Nyugat-Európa politikai berendezkedése sok tekintetben vonzóbbnak tűnt annál, mint amit napjainkban tapasztalhatunk.

Antall Józsefet súlyosbodó betegsége válaszút elé állította, de ő a nemzet és haza szolgálatát saját személyes érdekei elé helyezte, visszautasítva minden olyan kezelést, ami életét talán meghosszabbíthatta, de a kormányzásban akadályozta volna. Jóval halála után épületszarnyat neveztek el róla az Európai Parlament brüsszeli székhelyén, és ma már olyan, egykori posztkommunista ellenfelei hivatkoznak rá pozitívan, akik kormányzása idején még náciveszélyt vizionáltak.

Az alábbiakban az egykori koalíciós harcostárs és a fiatal történészgeneráció képviselője teszi mérelegre Antall József politikai örökségét.

H. Z.

In memoriam Antall József

magyar gazdaság számára hátrányos feltételekkel nemzetközi cégek vagy az egykori kommunista nómenklátúra tagjai és holdudvaruk kezébe jutott, s ezek a folyamatok károsan hatottak a magyar lakosság életszínvonalára, illetve az ország gazdasági-pénzügyi szuverenitására.

Részben az Alkotmánybíróság döntése miatt nem kerülhetett sor a kommunista rendszer legnagyobb bűnösei döntő többségének felelősségre vonására, és dacára a „médiaháborúnak”, nem sikerült a pártpolitikai arányokat tükröző, jelentős és életképes polgári-nemzeti médiát megteremteni és működ-

közéletben, oktatásban, szociális szférában. Önálló külpolitikát képviselt, de erős szövetségeseikkel, mindenekelőtt a Helmut Kohl által képviselt „klasszikus” kereszténydemokrata vezetésű Németországgal szoros gazdasági-politikai és az Egyesült Államokkal folytatott katonai-diplomáciai-gazdasági együttműködésében. Szintén ő volt az, aki a rövidtávú vitákon és történelmi sérelmeken fölüllemelkedve – az 1335-ös, magyar-lengyel-cseh uralkodók részvételével zajló visegrádi királytalálkozó és gazdasági, politikai, katonai kooperáció újragondolásaként – 1991-ben Magyar-

Surján László: Szirt a habok közt

Hallottad a szót: „rendületlenül?”
Ábránd, hiúság, múló kegy, javak, -
Lenn a sikamló tér, nyomás felül,
Vész és gyalázat el ne rántsanak.
Oh, értsd meg a szót: árban és apályon
- Szirt a habok közt - hűséged megálljon!
Arany János

1990. május. Soha reményekkel teltebb hónapot. Kicsiny, szűk szoba a parlament félemeletén. Óvatosan nyitok be, még megilletődve járok az épületben. Mosolygó, szintén megilletődött emberek vesznek körül. Végül megjön a házgazda. Uraim, azért hívtam össze önöket, hogy ismerjék meg egymást. Nem akarom, hogy úgy járjanak, mint azon „elődeink”; akik csak a tárgyalóteremben tudták meg, hogy kiknek a társaságában akarták megdönteni a Népköztársaságot... Ezzel a felütéssel kezdte Antall József az első szabadon választott magyar kormány „összekovácsolását”.

Ez a fanyar, édes-keserű humor haláláig jellemezte. Ekkor találkoztunk először. Mennyit derültem később,

Surján László (balra) Antall József mellett a parlamentben

amikor olvastam: Antall baráti köréből, iskolatársai, rokonai közül válogatta kormányát. Íme a féligazságok (azaz teljes hazugságok) tipikus esete. Valóban többen voltunk piarista diákok a kormányban. A korkülönbség, ami köztünk volt, nem akkora, hogy az 1947-ben az általános iskola alsó

négy osztályát is befogadó Váci utcai gimnázium ne lett volna mindkettőnk iskolája. Ám kilenc év távolság elég nagy is volt ahhoz, hogy kizárjon minden találkozási lehetőséget.

Egyszer a Kádár-korszakra, mint ancien régime-re hivatkoztam. Antall engedte végigmondani a gondolatot,

majd így szólt: Ancien régime? Vigyázz, most tiltakoznak a Bourbonok... Talán legnagyobb tévedésünk lelki gyökerei bukkannak itt elő: sokan hitték-hittük akkoriban, hogy ami elmúlt, az elmúlt. Volt már a történelemben nagy visszatérés, de azt reméltük, hogy a múltat végképp eltöröltük. Ő óvatosabb volt. Pontosan tudta, hogy a szocialistákat milyen vágyak hevítik. Érezte, hogy ez komoly bajok forrása lehet. Ezek elhárítására szolgált a tanács, amit kaptam: „Laci, ha baj lesz, a Fideszre mindig lehet számítani”. Merész állítás volt ez akkoriban, hiszen a Fidesz nem takarékoskodott az éles megfogalmazásokkal, és minden támadási felületet kihasznált. Antall viszont tudta, hogy mi a szerep és mi a valóság. Elegánsan tette helyére a megfogalmazásaiban olykor méltatlan, de talán soha nem ok nélküli támadásokat. Ma sem hiszem, hogy lehetne jobb ellenzéki magatartást kitalálni, mint amit a Fidesz 1990 és 1994 között gyakorolt. Ehhez kapcsolódik egy negatív emlék. Itt járt Orbán – mondta Antall

József – és nagyon nem tetszik neki a társadalombiztosítási önkormányzat. De te csak csináld, amit elhatároztunk. Ma már tudjuk: Orbán Viktornak volt igaza.

Antall József távlatokban tudta nézni a dolgokat. Amikor a kormánytagok, engem sem kivéve, háborogtak azon, hogy mennyire erkölcstelen a privatizáció, halkan megszólalt: Tudjátok, kevés olyan angol vagyon van, ahol a családban nem volt valaha egy kalózkapitány. Az amerikai vagyonok mögött pedig alighanem található egy szeszcsempész... Mi kevéssé érzékeltük, hogy a visszarendezés veszélye több mint mumus. Megóvott minket a végnapjait élő Szovjetunió fenyegető magatartása miatti lelki teherrel. Abban biztos volt, hogy a politikai tőkéjét gazdaságira váltó kommunista soha nem akar majd visszakerülni a tervezés körülményei közé. Sőt szocializmust sem akar ma senki közülük, nem-hogy kommunizmust akarna. Csak a hatalmat, de azt mindenáron.

Az ellenzéki kerekasztal-tárgyalások során meggyőződött arról, hogy a szabaddemokraták gondolkodása és céljai merőben mások, mint amit ő képvisel. Ellenállt tehát annak a nyugati nyomásnak, amely koalícióba hívta volna az SZDSZ-t. A választásokon második pártként végzett liberálisok csalódottsága megmérgezte a belpolitikai légkört.

Az új magyar köztársaságot saját szellemi termékének érezte, és féltette. Amikor a taxisblokád után egyértelművé vált, hogy a köztársasági elnök túllépett a jog szabta korlátokon, azaz alkotmányt sértett, többen javasolták, hogy kezdeményezzük a leváltását. Nem engedte. Nincs meg a kétharmadunk ahhoz, hogy keresztül is vigyük, az SZDSZ-t nem befolyásolják a tények, csak a szűken vett pártédek. De egyébként sem akarom, hogy az új rendszer első köztársasági elnökét ország-világ előtt meghurcoljuk. Ez többet árt az országnak, mint gondolatok. Hazánk nemzetközi tekintélye szentség volt a számára. Amikor Torgyán József szekere már kifelé tartott a koalícióból, egy párizsi értekezleten külön egyeztetett vele, hogy otthoni vitáikat ne teregesse ki a többiek előtt.

Koalíciós érdekből kész volt kompromisszumokra, de ennek megvoltak a határai. Torgyán Józsefet nem tartotta alkalmasnak semmiféle miniszteri posztra. Téged nem nélkülözhetünk a parlamentből, hiszen Kossuth Lajos óta nem volt ilyen szónok – mondta, s Torgyán egy ideig ezt el is hitte. Később láttuk, hogy a torgyánista kiszagzák a koalíció szétverésére készülnek. Amikor kiderült, hogy a harminchatokban nagyobb volt a nemzetért való felelősségérzet, mint a sajátos eszközökkel dolgozó pártelnök iránti hűség, Torgyántól nyílt és durva támadásokat kaptunk.

Ha meghívnám és kapna egy tárcát, ugyanilyen lelkesedéssel zengené a mi dicsőségünket, mondta Antall, de látszott: szinte borzong a gondolatától.

Sokan osztályfőnök úrnak becéztek, vagy gúnyolták pártállásuknak megfelelően. Nem éreztem jogosnak, bár stílusa tanáros voltát nem lehet tagadni. De miért lenne ez baj? Élvezhetően beszélt és okosakat mondott. Ha olykor hosszan is fejtette ki mondani-valóját, annak mindig volt veleje.

A moszkvai puccs idején összehívta a parlamenti pártok elnökeit vagy a frakcióvezetőket. Szárazon ismertette a tényeket és megkérdezte, ki mit tanácsol. „Tudtam, hogy nem fognak mondani semmit, de azt akartam, hogy később ne kifogásolhassanak semmit, amit teszek. Ha láttad volna, hogy még Horn is milyen mélyen tud hallgatni.” Hamiskás mosoly kíséretében mesélte a találkozó részleteit. Ha még élne a Varsói Szerződés, most be kellene vonulnunk Moszkvába, mondta ironikusan. Úgy tűnt, nem fél az ördögtől sem.

A sajtó talán mégis kivétel volt. Amikor be kellett tölteni a titkoszolgálatokat felügyelő miniszteri posztot, bonni nagykövetség, Csenger-Zalán Attila volt a jelöltje. Még meg sem hallgatta az illetékes bizottság, amikor egy újság azzal állt elő, hogy nagyköveti meghallgatásakor „eltitkolt” egy közlekedési balesetet. Nem volt mit titkolni, hiszen bírósági mentesítés rendelkezett erről. Antall mégis elállt a jelöléstől, s így Csenger-Zalánnak a nagyköveti posztról is le kellett mondania. Ezzel elvesztettünk egy nagyon is alkalmas embert. Kár volt. Később ugyanis egy másik esetben kiderült, hogy túl lehet lépni a sajtó mégoly veszélyesnek látszó támadásain is. Egy kereszténydemokrata államtitkár fiát elfogta a rendőrség, autólöpéssel vádolták. Antall megkért, kérjem meg az apát, mondjon le. Átadtam a miniszterelnök kívánságát, de a megtört apa azt mondta, hogy ha felmentik, szó nélkül tudomásul veszi, viszont nem mond le. Hisz a fia ártatlanságában, aki egyébként már nagykorú. Antall elállt a felmentéstől, a fiú pedig az eljárás során ártatlannak bizonyult.

Nem törődött a közvélemény-kutatásokkal. Nem volt érzéke a marketingfogásokhoz. „Nem engedem, hogy úgy adjatok el, mint egy mosóport.” A nagyközönség a meglehetősen torzító médián át egészen másnak látta, mint amilyen valójában volt. Egy madridi pártelnöki konferenciára együtt utazott a KDNP és az MDF küldöttsége.

Nem tett különbséget a két párt emberei között, mindenkihez egyformán közeledett. „Hisz ez az ember kedves, humora van, közvetlen. Miért nem ilyenek ismerjük a képernyőről is?” – kérdezte valaki.

1990 augusztusában minden jelentés arról szólt: merényletet terveznek ellene. (Akkoriban Budapesten át repültek a Szovjetunióból Izraelbe a kitelepülők.) Az Európai Demokratikus Unió pártelnöki konferenciáját ezért fokozott biztonsági intézkedések között rendezték meg Helsinkiben. Ennek ellenére a pártelnökök elkerülték, hogy vele legyenek egy kocsi-ban. Te is fatalista vagy? – kérdezte, amikor beszálltam melléje. Nem hi-

Az Antall-kormány minisztereinek egy csoportja. Balra Surján László népjóléti miniszter, a KDNP akkori elnöke, vele szemben Antall József miniszterelnök, az MDF elnöke

szem, hogy egy terrorista dönthet az életéről. – Soha annyit és olyan jól nem beszélgettünk, mint ott.

Legendás közjogi szemlélete alapján nem szerette, ha valaki „a minisztérium” álláspontjáról beszélt. Minisztérium nincs. Csak miniszter van, akinek a munkáját egy hivatal segíti. Tisztelte miniszterei önállóságát is, egyben rámutatott a kormány egyetemes felelősségére. Maga ritkán szavazott, véleményét nem erőltette a kormányra, a szavazás végén egyszerűen hozzátette a magáét a többséghez. Irányítást persze adott, de a közvetett hatásokat szerette. Ha valakitől meg kellett válnia, ezt nagyon óvatosan, körültekintően tette. Nem tudhatjuk, hogy mikor lesz ismét szükség rá, kevesen vagyunk, nem célunk tönkre tenni bárkit is. Ha leváltunk valakit, az nem más, mint mikor a tűzvonalból visszavonják a kivérett századot. A front mögött megerősödik, és ismét bevethető lesz. Szerette a katonai hasonlatokat.

A miniszteri felelősséget mindig hangoztatta, döntési jogköröket soha nem vont el kormánya tagjaitól. Egyetlenegyszer közvetítette felém az MDF kívánságát. A tisztiorvosi szolgálatot állítottuk fel, a megyei tisztifőorvosok pályázata zajlott. Az egyik megyébe egy egyetemi pro-

fesszor volt az egyik pályázó, akinek szocialista kötődése közismert volt. Mégis őt akartam kinevezni, mert rangot adott az új posztnak. Az MDF egy saját jelöltet erőltetett, akit nem tartottam alkalmasnak, főleg nem egy „nagyágyúval” szemben. Antall felvetette a kérdést, én meg elmondtam, hogy a poszt rangját akarom emelni. Elgondolkodott, majd így szólt: Közvetítenem kellett a mieink kívánságát. Te döntesz, belátásod szerint. A csalódott „MDF-es” jelölt pár év múlva a másik oldalon kötött ki.

Kereszténydemokratának tartotta magát, és az is volt. Viszont tudta, hogy többséget a szűken értelmezett kereszténydemokrácia nem kap

Magyarországon. Nyitott volt a liberális értékek felé is, s azon igyekezett, hogy a pártja a társadalom széles spektrumát fedje le. A CDU és Helmut Kohl volt a példa számára.

Betegségét hallatlan fegyelemmel viselte. Egyszer így szólt: Már abbahagynám, de úgy érzem, politikailag még szükségetek van rám. Nem volt nehéz igent mondani. Tudod, ha most kitarasz, talán több jót teszel, mint egész miniszterelnöki tevékenységeddel, feleletem. – Ezt hogy érted? Már-már sértemen szólt. – Nem a politikai munkádat akarom ezzel lebecsülni, de sok ember nem tud mit kezdeni magával, ha rosszindulatú a betegsége. Némelyek öngyilkosok lesznek, mások, ha meg is gyógyultak, betegnek tartják magukat. Te pedig, bár beteg vagy, több egészséges ember munkáját végzed el. Példa vagy. – Értem – mondta szárazon. Talán már érezte, hogy nem lesz igazam: nem fogja legyőzni a kórt. De küzdött tovább, rendületlenül. Szirt volt a habok közt. Amikor kamikaze-kormányról beszélt, saját életére is gondolt.

A szerző a Kereszténydemokrata Néppárt elnökeként népjóléti miniszter volt Antall József koalíciós (MDF–Kiszagzák–KDNP) kormányában

Miklós Péter: Antall József történelmi szerepe

A miniszterelnök egyesítette magában a kereszténydemokrata, a nemzeti szabadelvű és a konzervatív értékeket

Antall József politikai súlyának és történelmi szerepének megítélésében minden eddigénél szélesebb konszenzus látszik kialakulni napjainkra, jellemző módon a rendszerváltozás alkotta új politikai berendezkedés huszonnyolcadik évében, és halála után két és fél évtizeddel.

Noha Antall Józsefről a politológiai és a történettudományi módszertan igényével megírt, bár számos helyen inkább publicisztikai jellegűre sikeredett monográfia jelent meg Debreczeni József tollából, a szélesebb közvélemény igencsak megosztott az első szabadon választott miniszterelnök megítélésével kapcsolatban.

Sokan az elszalasztott lehetőségeket és ezekkel együtt az „elmaradt rendszerváltást” kérik rajta számon. Mások tisztelettel tekintenek rá, történelmi szerepének súlyával tisztában lévő, széles látókörű és döntéseiért az erkölcsi felelősséget vállaló politikusnak tartják.

De milyen volt Antall József politikai alapállása? Liberális? Konzervatív? Kereszténydemokrata? Mint saját megfogalmazásaiból, a kortársi értelmezésekből és a politológiai szakirodalomból kiderül: mindhárom.

Keresztes Sándor, a Kereszténydemokrata Néppárt első elnöke, később parlamenti képviselő, majd a Magyar Köztársaságnak az Apostoli Szent-szék mellé delegált követe emlékezésében Antallról (és a formálódó Magyar Demokrata Fórumról) úgy vélte, hogy a nemzeti liberális, konzervatív és keresztény politikát elegyítve kezdte meg közéleti tevékenységét.

Antall József 1990-ben Radics Péterrel folytatott beszélgetésében, amely akkor ősszel Középuton Európában címmel jelent volna meg, s amelyet végül csak 2003-ban publikáltak, elmondta, hogy az újrászerveződő történelmi pártok közül a Független Kisgazdapárttal (amelyben korábban édesapja államtitkárként, majd Tildy Zoltán és Nagy Ferenc kormányában újjáépítési miniszterként politizált) és a Kereszténydemokrata Néppárttal tartotta a kapcsolatot, sőt ez utóbbiban a főtítkári posztot is fölkinálták neki.

Torgyán József Antalltól Orbánig című visszaemlékezésében arról ír, hogy Antall 1988-ban fölkereste a kisgazdapárt újjászervezését tervező egykori koalíciós évekbeli parlamenti képviselőt, Pártay Tivadart, és ajánlkozott a párt főtítkári tisztségére. Mivel azonban erre nem kapott ígéretet, nem lépett be a Független Kisgazdapártba. Torgyán azt is írja, hogy ha 1990-ben Antall József az

Antall József kormánya 1990-es megalakulásakor

FKGP miniszterelnök-jelöltje, akkor szerinte a párt megnyerte volna az országgyűlési választásokat.

„A szerveződő Kereszténydemokrata Néppárttal – mondta Antall 1990-ben – szintén azonosítani tudtam magam politikailag – ám nem kívántam világnézeti párt tagja lenni. A magyar Kereszténydemokrata Néppárt – ellentétben például a CDU-val és a CSU-val – ilyen irányba fejlődött. Létrejöttét kívánatosnak és szükségesnek tartottam, ám a fölajánlott főtítkári posztot nem fogadtam el.”

Pártja, a Magyar Demokrata Fórum – amelynek Bíró Zoltán után az elnöke lett – politikai alapállásáról még az első demokratikus választások előtt így nyilatkozott az akkor még katolikus újságíróként tevékenykedő Gicz Györgynek a Vigilia 1990. évi harmadik számában megjelent interjújában: „Az MDF politikai elkötelezettsége egyértelmű a liberális jogállam és a szociális állam szintézisével, a szociális piacgazdaság vállalásával és a keresztény értékek képviselésével, egyensúlyban tartva a nemzeti és az európai, az egyéni és a közösségi emberi jogokat.”

Antall József politikai orientációjának két meghatározó momentuma: az otthonról hozott, a náci megszállás elől hazánkba érkező lengyel menekültek és az üldözött zsidók mentésében érdemeket szerzett id. Antall Józseftől örökölt és eltanult szellemi, világnézeti alap, valamint a budapesti piarista gimnáziumban megismert magyar nemzeti érzülettel, európai látókörrel és liberális nyitottsággal párosuló szociális elkötelezettség.

A rendszerváltozás idején Richter Annának az EKA – Ellenzéki Kerekasztal című kötetben a következőket mondta. „Hasonlóan nagy hatással volt a gondolkodásomra az emberi szabadság, a liberalizmus egész gondolatvilága. A liberális értékrendet mindig nagyra becsültem. Bizonyos büszkeséggel említhetem, hogy az ötvenes-hatvanas évektől kezdve

történészként az elsők között írtam a liberalizmusról, több tanulmányban foglalkoztam vele.

Végül szintén nagyon fontos volt számomra a kereszténység és Európa. Ez nem feltétlenül vallási vagy egyházi kötelezettség, hanem a kereszténységre mint kultúrára, etikára, szellemiségre gondolok. Nyilvánvaló, hogy ez emberek életében – a vallásos érzülettől függetlenül – meghatározó, hogy mely kultúrkörben nőttek fel. Ilyen értelemben Európára a keresztény szellemiség jellemző, mint ahogy más területekre az iszlám vagy hindu filozófia nyomja rá bélyegét.”

Kiemelendő, hogy Antall József a kereszténység kifejezést mindig ökumenikus értelemben használta, s az is, hogy nem pusztán vallásként, de értékrendként, etikai alapállásként, szellemiségként tekintett a kereszténységre. Ebben álláspontja hasonlított Barankovics Istvánéra, aki 1947-ben a Demokrata Néppárt programját ismertetve kijelentette, hogy a szervezet ugyan keresztény világnézeti alapon áll, de egyik felekezethez sem kötik intézményes kapcsolatok, s nem felekezeti párt. Ezzel pedig az egyetemes-ökumenikus keresztény szellemiség képviselője mellett tett hitet.

„Könnyen tévedéshez vezethet – fogalmazott Antall –, ha a kereszténydemokráciát politikai értelemben a vallásossággal azonosítják. Erről szó sincs, ez egy szemlélet vállalását jelenti. Meggyőződésem, hogy Európának nagy értéke a kereszténység és ezen belül a katolicizmus és a protestantizmus részben egymást kiegészítő, részben egymással ellentétben álló hite és szervezete. Összeütőközéseiknek, különbözőségüknek értéket teremtő szerepe van. Meg merem kockáztatni, hogy a kereszténység e két fő ágával és a protestantizmus önmagán belül is több irányával pluralista gondolkodást, és egyben az együttműködés lehetőségét.” Fényi Tibornak a Valóság 1990. évi első számá-

ban adott interjújában így fogalmazott: „A modern kereszténydemokrácia nem egyházzal kapcsolódó, még csak nem is vallásosságot követelő kereszténydemokrácia, csak keresztény indíttatású, a keresztény értékeket magába olvasztó politikai irányzat, amelyik a klérustól teljesen függetlenül szolgálja ezeket az értékeket.”

Antall József volt iskolatársa, Jelenits István szerzetes, irodalomtörténész, egykori piarista tartományfőnök szerint a rendszerváltozás utáni első miniszterelnök politikai tevékenységének célját a közjó, a katolicizmus szociális tanításából ismert bonum commune előmozdításában látta, s ennek érdekében ajánlott együttműködést a tőle eltérően gondolkodóknak is.

„A marxisták arra neveltek – fogalmaz Jelenits István –, hogy a politika célja a hatalom megragadása. Ezzel szemben a kereszténység azt tanítja a politikáról, hogy az a közjó szolgálata. A kereszténydemokrata politizálásnak nem a vallásos emberek érdekeit kell szolgálnia, hanem az egész közösség, nemzet boldogulását. A másként gondolkodókban nem ellenséget kell látni, hanem olyasvalakit, akivel közös hajóban evezünk. Antall Józsefnek ez volt a politikusi hitvallása. Lehet naivitásnak minősíteni, de lehet vállalni is.”

Antall József a klasszikus szabadelvű, a konzervatív és a keresztény politikai alapelveket egyesítette a magyar nemzeti érzülettel, az európai látókörrel és a liberális nyitottságú szociális elkötelezettséggel.

Politikai karakterének tehát kereszténydemokrata, liberális és konzervatív vonása egyaránt volt. Szellemiségének fundamentumait a nyíltan vállalt keresztény alapállás és a rendíthetetlen demokratikus elkötelezettség adta.

A szerző a Szegedi Tudományegyetem főiskolai docense, a KDNP Csongrád megyei önkormányzati képviselője

Ismét nagy siker volt a Deák András Asztalitenisz Emlékverseny

A hagyományoknak megfelelően ez a január sem múlt el az 56 évesen, 2007-ben elhunyt kereszténydemokrata politikusról elnevezett Deák András Asztalitenisz Emlékverseny nélkül: ismét lelkes pingpongozók töltötték meg a fővárosi Marcibányi téri Ormai-csarnokot, ahol minden korosztály képviseltette magát.

HAZÁNK

Sporttal és közösségi együttléttel emlékezünk ismét Deák András barátunkra 2019. január 19-én, amikor a KDNP Sport- és Életmód Szakbizottsága és a Regnum Marianum SE hagyományos évenkénti aszta-

litenisz-emlékversenyére hívták a szervezők a kereszténydemokrata, valamint egyházi közösségekbe tartozó barátainkat. Az esemény helyszíne – az előző évekhez hasonlóan – a Magyar Asztalitenisz Szövetség Ormai László asztalitenisz-csarnoka (volt Statisztika-csarnok) volt.

Deák András 11 évvel ezelőtt, 2007 októberében hosszú, fájdalmas betegség után adta vissza lelkét Teremtőjének. A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség budapesti elnöke, a XI. kerület országgyűlési képviselője, valamint a Regnum Marianum közösség aktív tagja volt.

Hatgyermekes családapaként példamutató családi életet élt. Az ő emlékét felidézve rendezték meg idén – immár 12. alkalommal – ezt az emlékversenyt, amelyen az évek során a régi barátai mellett egyre több fiatal is elindult, olyanok, akik személyesen már nem is ismerhették őt.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, a KDNP alelnöke

Bagdy Gábor, Budapest főpolgármester-helyettese, a KDNP alelnöke

Láng Zsolt (Fidesz–KDNP), a II. kerület polgármestere

Zaymus Vince, a KDNP Sport- és Életmód Bizottságának elnöke, az esemény egyik főszervezője

